

СТО ТИСЯЧ ОЦІНОК...

Міжнародний конкурс проектів та технічних рішень щодо перетворення об'єкта „Укриття“ Чорнобильської АЕС в екологічно безпечну систему проводився відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.02. 92 р. № 94.

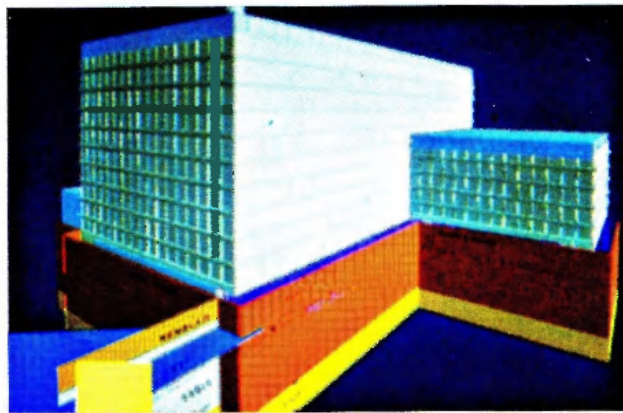
Усього на нього надійшло 392 проекти. Їх авторами були представники науково-дослідних інститутів, виробничих колективів та фірм з України, Росії, Білорусі, Франції, Великобританії, Італії, Німеччини та інші.

Над конкурсними пропозиціями працювали експерти, які оцінювали їх за такими критеріями: ядерна безпека, радіаційна безпека; екологічна безпека; загальнотехнічна безпека; системи контролю і діагностики; поводження з радіоактивними відходами; довговічність і надійність; вартість та строки; специфіка об'єкта „Укриття“.

Всього до цієї трудомісткої роботи було залучено 92 експерти з 5 країн світу. Вони видали понад 100 тисяч експертних оцінок. В обробці пропозицій велику допомогу надали спеціалісти Інституту кібернетики НАН України.

Першу премію було вирішено не присуджувати, бо жоден проект не відповідав повною мірою вимогам конкурсу. В результаті таємного голосування кращі проекти розташувались в такому по-

Франції? Проект передбачає спорудження „саркофага-2“, задуманого як завод. Грунтові води захищаються герметичною перегородкою. Розмір „Укриття-2“: 102x210x91 метр. У середині — мос-

Макет „Укриття-2“.
Один з можливих варіантів

рядку: 1. „Резольсьон“; 2. Німецького консорціуму „Гохтф“; 3. „Рай-дуга“; 4. Британського консорціуму і „КОРО“; 5. „Моноліт“; 6. „Плутон“.

Що являє собою, наприклад, „Резольсьон“, авторами якого є консорціум „CAMPENON BERNARDSGE“, Київський політехнічний інститут, „Укрбуд“, „Укр-монтажспецбуд“, а також ряд провідних фірм

товий кран вантажопідйомністю 100 тонн.

Передбачено побудувати над „саркофагом“ величезне ковпакподібне спорудження, „начинене“ різноманітною технікою. Таким чином воно перетвориться в завод, який потім майже в автоматичному режимі почне демонтаж „саркофага“.

Наступний етап курсу з перетворення об'єкта „Укриття“ в екологічно безпечну систему

— підготовка техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) „Укриття-2“, розбито, в свою чергу, ще на три етапи. Обсяг фінансування ТЕО за рахунок коштів Комісії Європейського Союзу за програмою TACIS склав 3,5 млн. ЕКЮ. Розробка проекту почалась в липні 1994 року консорціумом Alliance, до складу якого ввійшов ряд фірм Франції, Англії, Німеччини.

На презентації першого етапу розробки ТЕО „Альянс“ подав на розгляд шість варіантів зведення „Укриття-2“. У липні цього року пройшла презентація другого етапу ТЕО. „Альянс“ показав тепер два варіанти: створення „Укриття-2“ тільки над „саркофагом“ або над „саркофагом“, блоком „В“ і 3-м енергоблоком. Вартість „Укриття-2“ „Альянс“ оцінив у \$1,6 млрд. (розподілом на 10 років), включаючи стабілізацію діючого „саркофага“.

31 липня „Альянс“, що виконав своє завдання — підготувати ТЕО, — припинив існування. Позитивний висновок полягає в тому, що „Укриття-2“ можна споруджувати без зупинки енергоблока №3 тільки над 4-м блоком. Його можна побудувати і швидше, і дешевше, „укладаючись“ в один мільярд доларів. Саме цю суму називає уряд України, справедливо вважаючи,

що основний тягар витрат доведеться, мабуть, нести йому.

Підраховано: за 16 років подальшої експлуатації ЧАЕС, тобто до виробки станцією проектних ресурсів, її прибуток складе більше 2700 мільйонів доларів США (з розрахунку вартості реалізованої електроенергії 0,02 долара за кіловат-годину при середньоевропейській ціні 0,04 долара). У цю суму легко вміщується один мільярд доларів, необхідний для перетворення об'єкта „Укриття“ в екологічно безпечну систему. Тобто Чорнобильська АЕС могла б сама, без будь-якої допомоги профінансувати будівництво „саркофага-2“.

Проте тиск на Україну з боку країн „великої сімки“ щодо дострокового виведення ЧАЕС з експлуатації триває. Розглядаються різноманітні варіанти. Сьогодні ясно одне: у випадку прийняття остаточного рішення про дострокову зупинку енергоблоків ЧАЕС питання фінансування будівництва „Укриття-2“ постане з новою гостротою. Як відомо, на Заході не люблять вкладати кошти у проекти, що не приносять потім прибутку у грошовому вираженні.